

Naturbruksskolornas
förening

Protokoll vid styrelsemöte i Naturbruksskolornas förening

Tid och plats: 30 maj 2023 digitalt via zoom

Deltagare styrelse:

Mimmi Andersson, Gran
Anneli Gunnars, Älvdalen (ej §13)
Peter Nyman, Svenljunga (ej §13)
Anna Giljam Nilsson, Real Gävle (delvis)
Anette Larsson, Himmelstalund
Hampus Frank, Önnestad
Börje Andersson, Västmanland Ösby

Deltagare suppleanter:

Lotta Persson, Stiernhöök
Marie Poldahl, Strömme
Jesper Westman, Liljaskolan (ej §13)

Adjungerad: Maria Elinder, kanslichef Naturbruksskolornas Förening
samt kl. 14: Linda Grimstedt, chefred. Tidningen Husdjur (§13)

§ 1.Mötets öppnande

Ordförande Mimmi Anderson öppnar mötet.

§ 2.Godkännande dagordning

Beslut att godkänna utsänd dagordning, samt att mötet med Tidningen Husdjur (§ 13) förläggs sist, då övriga punkter förväntas vara klara till kl. 14.

§ 3.Val av sekreterare och justeringsperson

Styrelsen beslutar att välja Maria Elinder till mötessekreterare,
och att Anette Larsson, jämte ordförande, justerar dagens protokoll.

§ 4.Föregående protokoll, konstituerande styrelsemöte 2023-03-07

Föregående protokoll togs upp och lades sedan till handlingarna.

§ 5. Avhopp från styrelsen: revidera ansvarsområde Skogsbruk + ev. Kommunikation

Jesper Westman meddelar förändrat ansvar på Liljaskolan och arbetar inte längre med Naturbruksprogrammet. Jesper väljer därför att kliva av NF styrelse. Jesper är ansvarig Skogsbruk (backup Peter Nyman + Börje Andersson), samt backup Kommunikation.

Beslut att till ansvarig för Skogsbruk välja Peter Nyman (backup Börje A + Anneli G),
samt att behålla ansvar Kommunikation: Hampus Frank (med backup Maria E).

§ 6. Inför rekrytering av ny kanslichef

Maria E meddelar ambition att avsluta sin anställning under våren 2024, men med möjlighet till vissa fortsatta uppdrag via köp av tjänst, om föreningen så önskar. Ralph Engstrand har även aviserat önskan om att avsluta sina uppdrag inom ett år.

Beslut att Mimmi och Maria till nästa möte tar fram beskrivning över arbetsuppgifter och omfattning som utförs av Maria, Ralph samt Karin Carlsson (sociala medier).

§ 7. Ekonomin och medlemsläget

Kassör Peter N informerar att det ekonomiska utfallet följer beslutad budget. Föreningen har fortsatt 70 medlemmar. Medlemmarnas årsavgift faktureras under juni månad.

§ 8. Skolverkets arbete med ämnesplaner

Skolföreningen besvarade Skolverkets stora ämnesbetygsremiss per den 23/3. Skolverkets arbete fortskrider och en uppföljande remiss planeras vid årsskiftet. Förslag att fråga Per Fermvik om möjlighet att medverka i nästa styrelsemöte.

§ 9. Diskussion om NF:s arbete och prioriteringar 2023

Årets målsättningar i fokus:

1. att få ökad närvaro i sociala medier (utifrån målgruppens intressen).
2. att samverka via informations- och erfarenhetsutbyte vid Rikskonferens NB upplevs som viktigt av 90% av medlemmarna. (Nuläge 2021: 86%, 2022: 85%).

Beslut att Mimmi, Anneli, Anette och Maria E under tidig höst gör en enkät till medlemmarna med fråga om man deltog i rikskonferensen 2023, inklusive följdfrågor,

att Anna GN, Hampus F, Mimmi A och Maria E, i dialog med Karin Carlsson och Jobba Grönt / Anna Ross, påbörjar arbete med en utvecklingsplan inför årsmötet angående skolornas behov av att rekrytera behörig personal,

att (utöver medverkan vid näringslivsdagar) planera ett ”rekryteringswebbinarium” för SLU-studenter, för att visa arbetsmöjligheter som erbjuds vid skolorna,

samt att vid nästa Rikskonferens nyttja tillfället att fotografera den nya styrelsen.

§ 10. EUROPEA Sweden, EUROPEA-möte Cáceres, Spanien 16 – 21/10

Mimmi vidarebefordrar inbjudan till medlemmarna om EUROPEA-möte i Spanien 16 – 21/10, minst fyra platser erbjuds till Sverige. Från styrelsen deltar Mimmi och Maria E.

§ 11. Utvärdering av Rikskonferensen 2023 samt Europea-möte vt 2023 (v. 11)

Styrelsen upplever att Rikskonferensen i Piteå föll väl ut. Mimmi har fått in ytterst få utvärderingar, bör en påminnelse skickas ut? EUROPEA-mötet i samband med rikskonferensen i Piteå fungerade väl, med drygt 60 deltagare från 20-tal länder. Fakturering är inte klar p.g.a. administrativa problem i kommunens faktureringsystem.

§ 12. Rikskonferensen 2024, 16-18 april, Lundsbrunn VG-region

Planer för rikskonferensen 2024 pågår i dialog med Västra Götalandsregionen med medlemsskolorna Svenljunga, Uddetorp och Sötåsen med Axevalla hästcentrum. ”Save the date” skickades ut i april. Styrelsen föreslår en föreläsning på tema att vara en attraktiv arbetsgivare, hur rekrytera personal?

§ 13. Ev. digitalt läromedel Lantbruk Djur via tidningen Husdjur

Punkten genomförs efter ordinarie mötes slut:

Chefredaktör Linda Grimstedt, tidningen Husdjur, informerar om läsårets pilotprojekt som genomförts i dialog med NF. Möjlighet har erbjudits att via fackpress få med nytt material i undervisningen - på vilket sätt kan det fungera för skolorna? Lärare och elever i kurser Lantbruksdjur vid Önnestad och Tenhult har via inloggning haft tillgång till allt digitalt material från tidningen, från 2014 och framåt. Ett arbetsmöte planeras 13/6. Vill fler skolor delta i projektet? Lärarintresse undersöks vid Stiernhöök (Lotta), Grans (Mimmi), Ösby (Börje). Växas styrelse kan vara intresserade av att fortsätta bidra med material till skolorna, om projektet faller väl ut, men någon typ av betalningsmodell behöver då utarbetas i dialog med NF.

§ 14. Rapporter

Se bifogad rapportbilaga. Styrelsen diskuterar bl.a. brist på APL-platser djursjukvård, vilket lyfts av många skolor. Samtidigt signalerar branschen behov av kompetent arbetskraft. Förslag väcks att arrangera möte mellan DYN, NF, Lärande samt Svensk Djursjukvård för att diskutera möjlighet till fler APL-platser inom djursjukvården.

Punkt till nästa möte: Inriktning Naturturism bör följas upp, i dialog med Skolverket och Naturturismens Yrkesnämnd. Synliggör elever som lyckats.

§ 15. Övriga frågor

Inga övriga frågor väcktes. Börje A meddelar tjänstledighet under början av hösten.

§ 16. Höstens möten

Beslut att styrelsen möts fysiskt i Stockholm 26/9 kl. 10 – 16 (dagen innan fortbildning Ungdomskommunikation). Maria undersöker plats samt om Skolverket kan medverka.

samt att styrelsen möts digitalt 16 nov. kl. 13 – 16.

§ 17. Avslut

Ordförande Mimmi avslutar mötet och tackar för allas engagemang. Styrelsen tackar Jesper för hans korta, men engagerade, arbete för skolföreningen.

Vid protokollet enligt digital signering:

Maria Elinder

Justeras enligt digital signering:

Mimmi Andersson

Anette Larsson *Bilaga följer: Rapporter*

Rapporter vid styrelsemöte i Naturbruksskolornas förening 2023-05-30

Rapporter från medverkan/representerande i olika sammanhang

<p>Branschmöten och kontakter (resp. branschansvarig):</p> <p>Djurvård (Marie P + Anette L, Maria E): Riksstudiedagar Djurvård planeras på Munkagård v.44 må-ti. Fråga till DYN: branschens behov av arbetskraft: hur tillgängliggöra APL-platser djursjukvård? Förslag att arrangera möte mellan DYN, NF, Lärande, Svensk Djursjukvård för att diskutera möjlighet till fler APL-platser. Punkt till nästa möte!</p> <p>Häst (Anna GN + Marie P): Anna GN undersöker vad som pågår.</p> <p>Lantbruk med LAMK (Lotta P + Mimmi A): Arbetsmiljövecka v.13, Filmtävling NB-skolor. En referensgrupp tar fram material, dialog med Jordbruksverket.</p> <p>Naturturism (Anna GN). MariaE är valberedning i NTYN, förslag fler medlemsorganisationer i NTYN? https://naturturismensyrkesnamnd.se/ Inriktning Naturturism bör följas upp i dialog med Skolverket och NTYN. Synliggör fd elever som har lyckats. Punkt till nästa möte!</p> <p>Skogsbruk (Jesper W + Peter N, Börje A, Anneli): Simulatorer som läromedel nyttjas av skogslärare i hela landet. Branschen jobbar med validering av maskinförare.</p> <p>Trädgård (Anette L, Lotta P):</p>
<p>GySär (Anette L, Lotta P): Ändrar nu namn till Anpassad gymnasieskola, vilket bör uppdateras bl.a. på www.naturbruk.se.</p>
<p>Landsbygdsnätverket (Anneli G): NF ska ”återanmälas” som medlemsorganisation i ”den nya perioden”.</p> <p>Nationellt kompetensråd inom det gröna och naturbaserade näringslivet: (MariaE ordf.) Möten 2023: 6/2, 8/5 (paneldiskussion Attraktionskraft gröna utbildningar och näringar, Innov8), 11/9, 13/11 kl. 15-16.30, se https://www.landsbygdsnatverket.se/kompetensradet. LB-nätverket ser över hur kalenderinbjudan kan skickas ut, i överensstämmelse med GDPR.</p>
<p>Rekrytering av personal (Anna GN + Lotta P). NF:s monter vid Ultunastudenternas Näringslivsdag 8/11, Anna GN + Ingela Appelsved medverkar.</p>
<p>Kommunikation (Hampus F + Maria E): Se bifogade minnesanteckningar från möte 23/5. Förslag tillägg yrkesutgångar till Sök utbildning-sidan på www.naturbruk.se: Djurpark? Hästkötare körning? Ja, komplettera Sök-funktionen med dessa.</p>
<p>Läromedel (Anette L) Möte 30/5 kl. 14: använda Tidningen Husdjur i Lantbruksdjur 1 och 2? (pilotprojekt Tenhult, Önnestad)</p>
<p>Fortbildning och erfarenhetsutbyten (Börje A + Peter N, Maria E) Planerad fortbildning v44: Djurvård på Munkagård. Börje skriver underlag inför ytterligare förfrågan om planerade fortbildningar.</p>

SYV-nätverk (Börje A + Marie P): Börje undersöker mer.
Möten med andra organisationer:
Projekt (Mimmi A + Maria E)
Attraktionskraft Naturbruk – Jordbruksverket: beviljad förlängning till 2023-12-31 Planeras studiebesök för grund-SYV till Borgeby Fältdagar 29/6 med HS och LRF Ungdomen Skåne, MariaE deltar. Medverkan NB-skolor i Skåne. Max 35 deltagare, hittills 32 anmälningar. Återstår att ta fram broschyr.
Entreprenörskap i skolan 2023 – Skolverket Delvis beviljad ansökan, 265.000 kr. Planerade aktiviteter: Ung-Ullbaggstipendium, Fortbildning och erfarenhetsutbyte i entreprenörskap i samarbete med SLU (avtal på gång). Vid ev. fortbildning v. 44 vid SLU Ultuna: tisdag (+ onsdag) bäst dagar, inte måndag.
Förfrågan om NF kan stå som projektägare (från Birgitta Olsson, projektledare i Skåne (fd LRF) till ESF-projekt), arbetsnamn: ”Unga Kan” (kontakt har tagits med MSB, Blå Stjärnan, LRF, ESF-rådet, m.fl.) Se bilaga. Vilken roll får då NF? Mimmi och Maria E deltar i möte med Birgitta O.
Övrig information: Elevstatistiken antal förstasök 15/5: insamling pågår, några skolor återstår.

Till:

Önnestad Hampus Frank <hampus.frank@onnestadsgymnasiet.se>, Maria Kvarnmarker <maria.kvarnmarker@vgregion.se>, Emma Söderberg <emma.soderberg@oknaskolan.se>, Jessica Wennerström <jessica.wennerstrom@realgymnasiet.se>, Älvdalen Hanna Johansson <hanna.johansson@alvdalen.com>, katarina.hakansdotter-nilsson@sunne.se, Engstrand Ralph <ralph@naturbruk.se>, Elinder Maria Kristina <maria.elinder@naturbruk.se>, karin.carlsson@hushallningssallskapet.se, Mona.Melander@pitea.se, Johan.Sigvardsson@regionhalland.se, Anna.Elsius@strommanaturbruk.se, Jesper.Westman@vannas.se

Minnes från Zoom-möte i Kommunikationsgrupp NB riks; skolrepresentanter
Tis. 23 maj 2023 kl. 15.00 – 16.00 digitalt

Deltagare: Jessica Wennerström, Maria Kvarnmarker, Emma Söderberg, Anna Elsius, Karin Carlsson, Mona Melander, Maria Elinder

1. Mötet öppnas. Val av sekreterare.
Hampus fick förhinder med kort varsel. Maria E leder mötet + skriver minnesanteckningar. SLU får till hösten ny ersättare efter Olivia Lundberg, ingen SLU representant innan dess.
2. Dagordning – ok
3. Förra mötets anteckningar 2023-05-02 (bifogas) - ok
4. Uppföljning nationellt NB kommunikatörmöte, digitalt: tis. 9 maj, 14.00-15.30 (bifogas)
Vid webinariets start deltog 43 pers, i gruppdiskussionerna ca 35, och till slutet av 90 min-passet deltog 21 pers. Sammanställning från tre redovisade (av fem) gruppdiskussioner gick

igenom.

1. Utmaningar i kommunikation av NB: Möjligheter plugga vidare inom/utom branschen, visa mångfald jobb i branschen. Visa mer av vanliga teorilektioner. En utmaning att nå SYV. Att synas på plattformar där ungdomarna finns. Hur kommunicera högskolebehörighet och möjligheten välja bort?

2. Vilken bild av NB-skolor vill vi (NF & Jobba grönt) förmedla? Tryck på att den gröna näringen är viktig i vår tid för att lösa klimat och livsmedelsförsörjning. Skapa olika målbilder, t.ex. hundmänniska, hästmänniska. Det är mer avancerat än att "skrapa skit".

3. Vilka målgrupper är prioriterade? SYV + barn och ungdomar i stan.

Vad kan NF hjälpa till med? Superbra med digitalt öppet hus för SYV. Vilka plattformar används av ungdomar, hur forma budskap? (tips nyttja skolans elevambassadörer).

5. Planera fortbildning NF:s medlemsskolor 27-28 sept. på KSLA. Innehåll?

Sammanfattning mötets diskussion, förslag:

Ons. 27 sept. kl. 10-12:

- * Info från NF (verksamhetsplan, inför SYV-webbinarium 26/10)
+ resultat från NBI-enkät (Jessica W + Anna E kollar frågorna, sedan till övriga)
- * Skolverket Per Fermvik (vidtalad) ang. budskap högskolebehörighet–välja bort.
- * Beslut att INTE ta upp frågan om foton / GDPR, vi vill inte fastna där.

27/9 kl. 13 – 16:

- * Jobba Grönt/ Anna Ross föreläser "motsvarande som för NB-eleverna på Strömma, tips/manus om att göra film på TikTok, m.m. (Maria E kollar att Anna R kan medverka)
 - * Ev. medverkan av SLU-elever som gått NB (t.ex. från Ökna, Strömma. Maria E kollar även med SLU Kommunikationsavdelning ang. detta): tips och ideer från fd NB-elever
 - * Påbörjade gruppdiskussioner (och/eller stationer), syfte: att få med sig bra idéer hem. Arbetet fortsätter fredag fm):
 - Erfa-utbyte tema Storytelling: skolans fyra roligaste/ mest framgångsrika inlägg under året
 - allmänt erfa-utbyte ungdomskommunikation + vad bör NF lyfta gemensamt?
 - ev. mer kring budskap "välja bort grundläggande behörighet".
- Tack för idag till de som bara deltar 27/8 + info inför kvällen.

Kväll: Maria kollar ev. rabatt för skolorna för boende på Lilla Rådmannen (tips från HS)

- möjlighet till gemensam middag någonstans (bekostas av var och en).

torsdag 28/9 fm på KSLA:

- * kl. 08.30 – 11: fortsatta gruppdiskussioner och/eller stationer (inkl. frukt/godis)
- * kl. 11.00 gemensam avslutning: tips till NF – vad kan vi göra gemensamt?
- * kl. 11.30 lunch med tack och hej!

Förslag till NF styrelse: ingen kostnad för föreläsare detta år. NF står för

- två fika (fm + em 27/9)
- lunch 27 + 28/9 (ev. färre deltagare 28/9?)

Max antal deltagare: 50 pers. (?).

Endast fysiskt möte (dvs EJ erbjuda digitalt deltagande, detta hade vi vid webinariet i maj).

6. Planera webinarium för grundskole-SYV to 26 okt. kl. 14-15

- * Info går ut i SYV-Nytt, se nästa punkt, + vi ber medlemsskolorna sprida till "sina SYV".
- * Max 100 deltagare (dvs ej utöka Zoom-licensen). Övriga kan få se inspelning i efterhand.

* Emma S gör även årets presentation av NB och dess inriktningar.

7. Planera innehåll SYV-Nytt v. 38 (klart typ 12 sept.) Från 2022:
<https://syv.nu/nyhetsbrev-263-nationellt-webbinarium-27-okt-om-nyheter-i-naturbruksprogrammet/>
* Emma S och Jessica ser över nyhetsbrevet, senast v. 34, sedan till övriga i Komm-gruppen.
8. Planer i TikTok/SoMe-grupp (Anna Ross, Karin Carlsson, Anna Elsius, Emma Söderberg)
* Jobba grönt/ Anna Ross samt Karin C har gjort en projektansökan till KSLA/ Lantbruksveckans fond "Framtidens gröna influencers". Projektets syfte är att stärka det gröna näringslivets attraktionskraft och få fler unga att plugga, jobba och driva företag inom det gröna näringslivet. Detta ska vi göra genom att inspirera och utbilda ungdomar på naturbruksgymnasier så att de kan producera bra innehåll på sociala media." Besked i juni om medel beviljas.
9. Rapporter
 - a. Sociala medier naturbruk.se - se utskickad statistik.
 - b. Ev. filmat material om varje inriktning m. textning + ev. översättning - bordläggs
 - c. Ev. söka projektmedel "seriösa men humoristiska inlägg o filmsnuttar" (Johan, Karin, Maria) – se KSLA-ansökan ovan.
 - d. Yrkes-SM i Karlstad 23-25 april <https://www.yrkessm.se/> Ev. planer från skolor i närheten? – bordläggs.
 - e. Övriga rapporter -
10. Övriga frågor -
11. Nästa zoom-möte: Maria E skickar ut Doodle, förslag möte v. 33: 14, 15, 16 aug. kl. 15-16.
12. Mötets avslutande Maria tackar för alla för ett kreativt möte!

Vid datorknapparna,

Maria Elinder maria.elinder@naturbruk.se

Naturbruksskolornas Förening, www.naturbruk.se tel. 070 - 56 87 318

--

Minnesanteckningar för möte med Nationellt kompetensråd inom det gröna och naturbaserade näringslivet, den 8 maj 2023

kl. 15.00 – 16.30

35 personer deltog på Zoom.

1. Välkomna och öppnande av mötet

Maria Elinder hälsade alla välkomna och öppnade mötet.

Maria nämnde att Landsbygdsveckan precis har avslutats, och att LRF Ungdomen och Jordbruksverket arrangerade ett mycket intressant webinarium där bl.a. Ungdomsbarometerns undersökning om gröna näringar presenterades. Vi återkommer till Ungdomsbarometerns undersökning och LRF Ungdomens arbete med attraktionskraft under nästa möte med Nationella kompetensrådet.

2. Minnesanteckningar från förra mötet

Maria gick igenom minnesanteckningarna från Kompetensrådet 2023-02-06; inga synpunkter som föranledde justeringar.

3. KSLA:s arbete med kompetensförsörjning - Ann-Britt Karlsson, KSLA

Presentationen bifogas. Arbetet handlar om kompetensförsörjning med koppling till livsmedelsstrategin, och har pågått under 2020–2022. Rapporten publiceras inom kort.

Analysen och slutsatser finns för fyra områden:

- Arbetsplatsen
- Gymnasieutbildningar
- Vuxenutbildning/fortbildning • Högskoleutbildningar

För området arbetsplatsen har man bl.a. tittat på hur Attraktivitetsindex för gröna näringar har utvecklats över tid.

Statusen för yrkesutbildningar inom gröna näringar behöver stärkas; fler behöver utbildas och de som utbildas behöver stanna i branschen. Saknar delvis utbildningar för livsmedelsindustrin – behöver finns även i gymnasieskolan.

Behöver kunna erbjuda olika sätt att komma in i branschen – vuxenutbildning så att fler kan byta yrke senare i livet. Behövs långsiktighet vad gäller utbildningarna. Även behov av fortbildning, samt samordning mellan olika anordnare. Behöver både djup och bredd i utbildningarna – produktion, marknad och business behöver kopplas ihop.

Hur bygger vi en struktur som får fart på det här?

Ann-Britt: Störst problem vad gäller vuxenutbildningarna – det behöver finnas fler sätt att ta sig in i branschen och finansiering av utbildningar behöver kunna garanteras.

Kristine Wiklund, Gröna Arbetsgivare: Hur ser analysen ut vad gäller lantbrukets attraktivitet? Livsmedelsföretagen behöver vara med och jobba med frågan; svagt intresse för bland annat industritekniska utbildningar.

Ann-Britt: Utvecklingen är relativt positiv just nu, med fokus i samhället på livsmedelsproduktion och livsmedelsförsörjning. Livsmedelsföretagen jobbar också intensivt med kompetensförsörjningsfrågan.

Kompetensrådet arbetsutskott kommer titta mer på förslagen från KSLA:s rapport och se vad vi kan jobba vidare med inom Kompetensrådet.

4. Hur kan ett utmaningsdrivet arbetssätt öka gröna näringars attraktionskraft? – Niclas Ekholm, Unga Innovatörer

Läs mer om Unga Innovatörer här: <https://ungainnovatorer.se/>.

Elever behöver lära sig och träna på ett innovativt arbetssätt redan i skolan, för att utveckla innovationstänkande och stärka innovationskompetens. Unga Innovatörer arbetar med metoden Innov8, och den används både på högstadiet och i gymnasiet. Mest fokus på gymnasiet, och särskilt naturbruksgymnasier, på mötet idag.

Metoden har använts på högstadiet sedan 1978 – en tävling som har tidigare hetat FinnUpp, numera Årets Unga Innovatör. Flera av elevernas idéer har blivit affärsidéer på marknaden, både som UF-företag och andra företag.

Gymnasiet: Innov8-konceptet, där eleverna jobbar med utmaningar genom problem som ska lösas, de följer en systematisk process med utmaningar kopplade till respektive utbildningsprogram.

Generell innovationsprocess som kan användas i den egna organisationen eller i samverkan med andra.

Unga innovatörer har jobbat med ett pilotprojekt med stöd från KSLA.

Exempel på utmaningar som man har arbetat med på naturbruksgymnasierna. Kan vara allt från vardagsproblem till stora samhällsfrågor. Vissa utvecklas till UF-företag och i förlängningen etablerade företag.

5. Panelsamtal om gröna näringars attraktionskraft – utmaningar, innovation och samverkan. Medverkande: Anna Ross, Jobba Grönt; Mats Halling, Hushållningssällskapet; Magnus Börjesson, Agro Öst; Catharina Alwall Svennefelt, SLU

Presentationer från inledningarna bifogas.

Inledande fråga till panelen: Vilka utmaningar ser ni med koppling till attraktionskraften för gröna näringar?

Anna Ross: Börjar med det stora perspektivet – den stora samhällsutmaningen med behovet av mat, energi och skogsråvara till en växande befolkning i världen. För Jobba Grönt handlar det om att se utmaningar för kommunikation/marknadsföring för gröna näringar. Branschen har mycket bra att visa upp – är något unikt vi har!

Mats Halling: Behöver ha bra argument i kontakten med såväl ungdomarna som deras föräldrar – gäller att få fram fördelarna som finns med arbete med djur och i naturen. Behövs gemensam satsning med högre utbildning, t.ex. med SLU. Finns olika målgrupper som vi ska kunna nå och möta.

Magnus Börjesson: Branschens synlighet – finns en tradition av att vara alltför osynlig, finns mer att spinna på, intresse finns också just nu. Kan lyfta fler positiva sidor, så media mer målmedvetet kan bidra till att förbättra attityder och stärka attraktionskraft. Behövs ledare som träder fram och kan vara förebilder för unga som ger sig in i branschen via utbildning och arbete. Ett ex är branschforum i Sörmland, där man bl.a. jobbar med utmaningar kopplade till kompetens. Finns en del att göra

även från SLU, för att möta naturbruksgymnasierna och få fler att fortsätta utbilda sig inom gröna näringar.

Catharina Alvall Svennefelt: Många utmaningar att förhålla oss till – kan samlas under rubriker som Lönsamhet och konkurrenskraft inom lantbruket, Klimatrelaterade risker, Arbetsmiljö/arbetsolyckor, Kompetens och utbildning.

Frågor till panelen: Hur jobbar ni med innovationsprocesser för att hantera utmaningarna? Ser ni behov och möjligheter till samverkan för att hitta lösningar? Hur kan Nationella kompetensrådet bidra i arbetet – ge exempel på hur ni har haft nytta av samverkan via Landsbygdsnätverket samt hur arbetet skulle kunna utvecklas. Fundera också på om ni har någon utmaning som elever på Naturbruksgymnasier kan ta sig an

Mats Halling: Bristen på fortbildningsstegen – det är både struktur och samordning som behövs. YH-myndigheten kan aläggas att skapa den här strukturen, det behövs mer långsiktighet. Många vill gå vidare i yrket, men inte alla som hittar vägar dit.

Claes-Göran Claesson: Det fanns en alternativ utbildningsväg vid sidan av gymnasiet tidigare, med grund- och påbyggnadsutbildningar, en struktur som slogs sönder och sen blev det mer splittrat. Det fanns en struktur som vi kan hitta tillbaka till, att behålla stommen och kombinera med ny teknik. Myndigheter men även samverkan med andra aktörer. Det måste vara möjligt att kunna bli en duktig praktiker på flera sätt. Behöver vara tydligt vilka vägar som erbjuds. Jobba Grönt gör ett bra jobb för att synliggöra den här strukturen.

Anna Ross: Innovation är grunden för marknadsföringen och kommunikationen. Vi vill få fler personer till branschen, vi har trender att hänga på och vi behöver synas mer – många vill samma sak och är också igång och samverkar.

Maria Elinder kommenterade att Landsbygdsnätverket med sina drygt 120 medlemmar kan samla många av aktörerna.

Catharina Alvall Svennefelt: SLU behöver utveckla samverkan på flera områden. Vi behöver ha olika glasögon på oss i analyserna – studenterna på Alnarp samverkar bl.a. med Linköpings universitet och AgTech 2030 vilket är mycket positivt. Men skulle kunna samverka mer med t.ex. naturbruksgymnasierna, här gör studenterna ett bra jobb med att marknadsföra utbildningarna men mer skulle kunna göras från SLU. Partnerskap Alnarp jobbar med samverkan men inte så mycket med naturbruksgymnasierna.

Ann-Britt Karlsson: En önskan är att SLU borde ha ett tydligare uppdrag att utbilda bredare än idag, men ett sådant upplägg stämmer inte med t.ex. Bologna processen. Vi behöver trycka på högre upp i systemet för att förändra.

Magnus Börjeson: I Östergötland har vi nära samverkan med Linköpings universitet, Mälardalens Universitet och Örebro Universitet, även med Lunds tekniska högskola. Det är mycket värdefullt med tvärdisciplinära kopplingar. Men vore även värdefullt att förstärka samverkan med SLU – finns mycket att göra inom området. Spännande för många vid naturbruksgymnasierna att se vägar vidare inom gröna näringar, bl.a. via SLU.

Niclas Ekholm avslutar: Det vi har sett i arbete med olika branscher är bland annat att det är så viktigt med tvärdisciplinära. Perspektiven är olika men berikar varandra. Skolan är enda stället där vi kan nå

alla. När eleverna har valt gymnasieprogram kan de närma sig samma frågeställningar men från olika håll, t.ex. kan en teknikelev bidra till att hitta lösningar på en lantbruksfråga. Utmaningsdrivet arbetssätt skapar engagemang – vi behöver se lösningar och möjligheter för att orka engagera oss; att se möjligheten att bidra. Värdefullt att bredda synen, att se att även andra kan jobba med gröna utmaningar. Elever vid naturbruksgymnasier kan också ta hand om uppgifter i forskningsprojekt som tex SLU har – t.ex. göra mätningar och dokumentera. De kan även ta del av exjobb eller andra projektarbeten. Det är exempel på arbetssätt och samverkan som kan få fler att vilja utbilda sig vidare. Ett annat område att jobba med är nya affärsmodeller – att se att man inte behöver äga gården själv utan kan vara med och bidra på andra sätt. Kan samarbeta med t.ex. byggelever för att göra om en lada till boende i en besöksverksamhet. Elever kan ofta bidra med att hitta förslag och lösningar, kan vara ett alternativ istället för konsulter. Det finns ofta utmaningar som liknar varandra – kan kroka arm och jobba tillsammans med dem. Kan testa och sen sprida till andra. Från Unga Innovatörer vill vi få in en systematik och jobba mer med t.ex. kommuner och skolor.

Avslutande kommentar i chatten från Bo Selerud, Hushållningssällskapens förbund: Tack för intressanta och givande diskussioner! Vi behöver tillsammans hjälpas åt alla lyfta fram och sprida vilka möjligheter det finns i branschen. Vända attityder till branschen och tänka på vilket budskap vi sprider i allt vi säger och gör, vi är ALLA ambassadörer. Sedan är det viktigt att vi får med betydelsen av utbildningen på ett tydligare sätt i regleringsbrevet till SLU, där fokus idag till stor del ligger på forskningen.

6. Övriga frågor och förslag till nästa möte

Inga övriga frågor anmälda. Alla kan som vanligt skicka in förslag på ämnen och innehåll till nästa möte till Maria Elinder (maria.elinder@naturbruk.se) eller Anna Hedberg (anna.hedberg@jordbruksverket.se).

7. Nästa möte

Nästa möte med det Nationella kompetensrådet är den 11 september kl. 15-16.30. Höstens andra möte är inbokat den 13 november kl. 15-16.30. Mer information kommer, men bra att lägga in i kalendern redan nu.

8. Avslutning

Maria tackade alla för ett bra möte!

Förda anteckningar

/Anna Hedberg

--

Projektidé Arbetsnamn "Unga Kan"

Syfte:

-Många unga mår idag dåligt av klimatångest och oro för framtiden. Budskapen i alla mediekkanaler handlar om klimatkris, naturkatastrofer och krig. Praktisk kunskap om hur saker och ting hänger ihop och vilken påverkan man själv praktiskt kan göra skapar trygghet och kontroll. Syftet är att skapa möjlighet för bättre insikt och egenpåverkan.

-Naturbruksskolorna har resurser som skulle kunna utnyttjas och användas av flera. Att på ett praktiskt sätt få kunskap skapar ett mervärde

-Gröna näringarna är en bransch som behöver synliggöras och komma närmre allmänheten. I detta projekt skulle man kunna få en win-win effekt. En ökad kontakt mellan allmänhet och gröna näringarna gynnar en grön framtid.

Mål.

-Kunskap och att man kan påverka med sitt eget handlande skapar trygghet, kontroll och ger möjlighet till framförhållning. Trygghet är grunden för ett bättre psykiskt mående.

-Att öka samarbete mellan kommun, allmänhet (framför allt unga i skolan) (eller vuxengrupper) och naturbruksskolorna på ett strukturerat sätt. Detta leder till större förståelse och kunskap om livsmedelsproduktion och hur man själv kan påverka sin vardag i det lilla för bättre och hållbart liv. - Naturbruksskolor och gröna näringen är en grundläggande resurs för samhället.

Hur?

-En förstudie/pilotprojekt behövs för att se hur man kan utveckla detta? Vilka krav ställs osv.? Vilka delar är viktigast att ta med?

-Ett nätverk av olika organisationer och instanser behöver skapas som referensgrupp. Representanter från naturbruk, Skolverket, ideella organisationer och myndigheter som jobbar med krisberedskap, pedagoger med inriktning mot ungdomar.

-Förslag: Varje år erbjuds och uppmanas grundskolorna (åk 8 eller 9) till att besöka närmaste naturbruksskola. Där en praktisk utbildning görs för att visa eleven att de kan påverka klimatet, sin situation och hantera en kris. Utbildning på en eller två dagar.

Vad behöver undersökas?

- Vilket material finns och vad görs redan idag? Använda det som finns och komplettera med praktiska övningar.

-Vikten ska ligga på praktiska övningar! Det är här den stora effekten är. Ett komplement till skolundervisningen. Ska passa in i skolans plan. Detta ska vara ett komplement för och till skolan för att ge eleverna nödvändig praktisk kunskap. Speciellt när den civila beredskapen ska höjas.

Ämnen som kan vara lämpliga:

-Hur kan vi påverka vårt klimat i det lilla? Vilka val kan jag göra som påverkar?

-Hur odlar man? I det stora och i det lilla. Skapa förståelse för hur det hänger ihop. Odlar mat på sin balkong? -Var kommer maten ifrån?

-Hur källsorterar man? Vad är nyttan av att källsortera? (Cirkulär ekonomi)

-Kris/Krig. Vad ska du tänka på och vad ska du göra? Civil beredskap hur fungerar det i praktiken.

Birgitta Olsson Mobil 0733-128865 b@bosalesco.se